

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 6 KWIETNIA R. 1798. W PIĄTEK.

Z Berlina 29 Marca.

Krol JMé mianować raczył Prezydenta rządu w *Szczecinie* P. *de Massow*, Ministrem tajnym stanu i sprawiedliwości, iako też szefem departamentu duchowieństwa Proteſtanckiego i wszystkich z tąd wynikających interesow.

Z Wiednia. 28 Marca.

W *Peſt* obchodzo z wielką wspólnością d. 19 t. m. dzień imienin Arcyksiążęcia Palatyna.

Z Paryża 17 Marca.

Wczoray wieczorem przybył tu bywszy Minister w *Hamburgu*, Ob. *Reinhard*. W krotce do *Florencyi* pojedzie.

Dyrektoryat nasz nie uznał Barona *Stael de Holſtein*, w charakterze Pełnomocnego Kommissarza Krola Szwedzkiego, lecz żąda, ażeby był Ministrem pierwszej lub drugiey rangi.

Przywieziono tu pantofel, który Papię w czasie audiencyi dawał do całowania.

Wylądowanie w Anglii w 6 lub 8 tygodniach przedsięwziętym będzie. Gen: *Buonaparte* ma być zupełnie pewnym szczęśliwego skutku, jeżeli wiatry cokolwiek tylko sprzyjać będą. Więcej 500 szalup kanonierskich, ma być do wyprawy użytych.

Wiele tu jest deputowanych z Rzeszy, podających codziennie Dyrektoryatowi rozmaite projekta. Myśli ich mogą mieć wpływ do dalszego losu Rzeszy.

Między deputowanymi Szwajcarskiemi, ktorzy jutro Dyrektoryatowi mają być

prezentowani, znajduie się Poracznik *Zeltner* z *Solothurn*, który w czasie przejazdu Gen: *Buonaparte*, kazał z armat dać ognia i za to był aresztowany.

Sławne Niedźwiedzie Berneńskie, mają być sprowadzone do naszego gabinetu Historyi naturalney. — Broń także z zbroiowni ma tu być przewieziona.

Barrere wydał nowe dzieło, pod tytułem: „*Wolność Morza*”, czyli odkryty rząd Angielski, w 2 tomach. Znajduie się przy tym karta kuli ziemney, na ktorey possessye Angielskie, we wszystkich częściach świata, czerwono są oznaczone.

Bywszy Minister Policyi Ob. *Sotin*, pojechał do *Genui*, w charakterze Ministra Rzplitey.

Niektore dzienniki (pisze reprezentant *Poultier* w peryodycznym swym piśmie) donoszą o wielkich odmianach, ktore w Hiszpanii zaszyły lub w krotce nastąpić mają. Ściągają się one do rewolucyi, na ktorey czele sam Krol ma stanąć i zwołać *Cortes*, czyli Stany Państwa, dla wprowadzenia potrzebnych odmian. Hrabia *Cabarrus* ma zostać Ministrem skarbu, a Xiążę *Pokoju* Ambassadorem w *Paryżu*. Wiadomościom jednak takowym nie można jeszcze wiary dawać. Zdaie się być jednak pewną rzeczą, że w *Madrycie* oczekują w krotce na wypadki, ktore Hiszpanią i Europe zadziwią.

W *Tulonie* znaczna eskadra jest uzbraiana. — Angielskie okręty w okolicy *Havre* krążące, zabrały 2 Szwedzkie chcące tam zawinąć.

Angielska flotta blokująca *Cadix*, ma się teraz składać z 28 liniowych okrętów i 8 fregat.

W niektórych dziennikach czytamy, że Krol Neapolitański, wzbraniał się dostawić woysku naszemu będącemu w bywszym Kościelnym stanie, żywności od niego żądanej i aresztowanych za zdania polityczne, do Sycylii przesłać kazał.

W wyroku Dyrektoryatu zakazującym koła konstytucyjnego w *Strazburgu*, znajdując się, że niektóre takowe towarzysztwa pozwoliły nawet sobie utrzymywać korespondencją z zagranicznymi Mocarstwami. Każde koło konstytucyjne, któreby imieniem wielu, pismo jakie podawało, ma być zaraz zamknięte.

Przy *Dunkierce* zgromadza się 300 transportowych okrętów, które przy uściu *Skaldy* wypływając na morze, zasłonięte być mają od eskadry Francuzkiej i Batawów.

Wielu utrzymuje, że Gen: *Brunc* przybwszy do *Rzymu*, przedsięwzie wyprawę przeciw *Neapolowi*.

Minister interesów zewnętrznych, wydał z pisma do Agentów Rzplitej zagranicą. W pierwszym donosi, że skarb najprzód płacić będzie tym liwerantom, którzy do pożyczki na wyprawę przeciw Anglii przyłożyli się. W drugim zaleca Agentom, zapisywanie w swe rejestra imion tych współ-rodaków lub cudzoziemców, którzy byli pomocą do wyprawy, albo przez pożyczkę, albo przez dobrowolne ofiary.

Gdy sztaby generalne woysk *Renu* i *Włokiej*, w *Bern* się połączyły, na biesiadzie tam dawanej, spełniano toasty: „Dyrektoryatu, armiów Francuzkiej i Szwajcarskiej, obalenia rządu Angielskiego, i pokoju całego świata. — Cała siła zbrojna Berneńczyków wynosiła z początku więcej 50,000 ludzi. — W *Solothurn*

familia szczególnie Porucznika *Zeltner* w nowym rządzie zasiada.

Znowu tu zabrano na skarb, wiele ukrytych towarów Angielskich.

W *Brest* uzbroionych będzie 15 do 18 fregat i 29 liniowych okrętów. Z tych liczby *Berwick* i *Duquesne* wypłynęły z portu i stoją na kotwicach pod armatami fortecy, oddziały woyska już się na nich znajdują. Na każdym liniowym okręcie będzie Szef dywizyi i Kapitan, ażeby w przypadku potrzeby, jeden mógł miejsce drugiego zaraz zastąpić.

Na jedney Sessyi rady 500 Reprezentant *Gaurau*, zwrócił iey uwagę, na projekt wylądowania, do którego tak czynne wszędzie przygotowania spostrzegają się dać. Nie możnaby (rzekł) tać niebezpieczeństw takowego przedsięwzięcia, gdyby mu nie przewodniczył człowiek przyzwyczajony do zwyciężania największych trudności i gdyby nie było powierzone woyskowym, których odwaga w miarę trudności pomnaża się. — Nienawisć ku rządowi W. Bytanii, powinna być Narodowa. Potrzeba, ażeby lud Angielski wiedział, że nie jesteśmy powodowani chęcią zdobyczy, lecz tylko przywrocenia mu iego wolności. Zwycięzcy *Włoch*, przy *Fleurus* i nad *Renem*, oczekują tylko na hasło, ażeby ten chwalebny zamiśl ukutecznić. — Marynarze, którym dotychczas brakowało sposobności popisywania się pod Wodzami republikanckimi, największą gorliwością są przeięci, trzeba im zapewnić też same nagrody, co dawniey sławnym woiownikom na lądzie. — Zyczyłbym, ażeby każdy z mowców wyrażając tu swe zdanie, kończył słowy *Katona* „zniszczyć potrzeba *Kartagine*. „ — Żądał potym, 1.) ażeby wkrótce był przyniesiony od deputacyi rapport względem pensyi marynarzy inwalidow. 2.) A-

by Prezydent kończył sessją temi słowy, „Zemsta przeciw rządowi Angielskiemu uciemniającemu Narody. — Wniesienie to, odesłano do deputacyi i drukować kazano.

Osoby składające Kommissyą mającą wystawić obraz ogulny zwycięstw armiiw Rzplitey są: *J. Debry, Jourdan, Chénier, Porte, Buonaparte, Fregeville i Savary.*

Buonaparte ciągle się tu bawi, życie tak skromnie, że zaledwo bytność tu iego mierkować można. Nosi zwyczajnie suknię cywilną, tak iż trzeba znać z twarzy, ażeby go rozeznać. Sławny Malarz *David*, zatrudnia się ukończeniem iego portretu, który godny pewno będzie bohatory i artyfity.

Z Paryża 19 Marca.

Między Rzplita Francuzką i Cisalpińską zawarte i od obojga Rad ciała prawodawczego potwierdzone zostały, następujące aliansu i handlu traktaty.

Traktat Aliansu.

Artyk: 1.) Rzplita Francuzka uznaie Rzplite Cisalpińską, iako Mocarstwo wolne i niepodległe. Gwarantuje iey wolność, niepodległość i rząd terazniejszy.

2.) Między Rzplita Francuzką i Rzplita Cisalpińską, trwać ma na zawsze pokoy, przyjaźń i dobra harmonia.

3.) Rzplita Cisalpińska obowiązue się należeć do wszystkich wojen, które Rzplita Francuzka prowadzi będzie, iak skoro wezwana do tego zostanie, przez Dyrektoryat tey ostatniey. Po takowey rekwiizycyi, zbierze natychmiast wszelkie swe siły i wszystkich swych woiennych środków użyie. Przez notyfikacyą rzezoney rekwiizycyi, będzie w stanie wojny z mocarstwami, przeciw którym będzie rekwirowaną, nim zaś notyfikacya nastąpi, będzie w stanie neutralności.

4.) Gdy Rzplita Cisalpińska, upraszała Rzplite Francuzką, o korpus woyska dostateczny do utrzymania wolności iey i wewnętrzney spokojności, i do obrony przeciw napaści sąsiadów, obydwie więc Rzplite, zgodziły się w tey mierze na następujące artykuły.

5.) Korpus woyska Francuzkiego z 25,000 ludzi złożony, rachuiąc w to sztab generalny i administracye, stać będzie w krajach Rzplitey Cisalpińskiej. Korpus ten składać się ma z 22,000 piechoty, 2500 jazdy i 500 artylleryi.

6.) Na żołd i utrzymanie woysk tych, Rzplita Cisalpińska płacić będzie rocznie Rzplitey Francuzkiej summe 18 milionow liwrow, która miesięcznie do kassy woyskowej ma być wypłacana. W przypadku wojny, Rzeczplita Cisalpińska potrzebne ieszcze lożyć ma wydatki. Bierze także na siebie danie koszar, lazaretow i innych domow, iakich rozkwatowanie wymaga. Za co, Rzplita Francuzka, płacić, ubierać i utrzymywać będzie wspomniane woysko, tak zdrowych iak chorych.

7.) Rząd Francuzki będzie mógł cofnąć te woyska i posłać inne na ich miejsce. —

8.) Woyska te, iako też woyska Rzplitey Cisalpińskiej, mają zostawać zawsze pod kommendą Generałow Francuzkich.

9.) Garnizony w *Mantui, Peschiera* i *Ferrara*, składać się zawsze będą przynajmniej w połowie z woysk Francuzkich.

10.) Rzplita Cisalpińska powinna utrzymywać ciągle, wspomniane 3. fortecy w naylepszym stanie obrony i uprowiantowane na rok ieden.

11.) Kiedy woyska Francuzkie i Cisalpińskie razem w twierdzy iakiey lub w iednym stanowisku albo powiecie stać będą, naowczas w przypadku równey ran-

gi, officer Francuzki kommanderować nie mi będzie, w przypadku zaś nierówności rangi, officer na wyższym stopniu będący, czy to Francuz, czy Cisalpin, obeymie kommande.

12.) Rzplita Francuzka ustępuje Cisalpińskiej — stosownie do umowy zawartej między Gen: *Buonaparte* i Dyrektoryatem tej ostatniej — wszelką artylleryą zabraną nieprzyjacielowi a która Rzplitey Cisalpińskiej jest potrzebną.

13.) Plan budowy fortecy przy *Roc d'Amso*, dla zamknięcia doliny *Sabia*, ułożony przez Indzynierow Francuzkich pod okiem Gen: *Buonaparte*, niezwłocznie do skutku przyprowadzony być ma. Bez zwłoki także naprawiane być mają fortece *Peschiera* i *Mantua*, fortyfikacye na wzgórzach *Valeggio* i małej twierdzy *Goeto*, stosownie do planow potwierdzonych przez Gen: *Buonaparte*, a to kosztem Rzplitey Cisalpińskiej.

14.) Rzplita Cisalpińska uorganizuje siłę zbroyną z Włochow i woysk posilkowych składającą się. Liczba iey co do piechoty, iazdy &c: przez osobną Konwencyą będzie oznaczona. Rzplita Cisalpińska utrzymywać ma dla tej siły 120 armat polowych i przeszło 60 pontonow. Na jeziorze zaś *Garda*, utrzymywać ma flotyllę.

15.) Rzeplita Cisalpińska, cierpieć nie będzie w kraiach swych, emigrantow Francuzkich. Każdy schwyty emigrant ma być na miejsce wyznaczone od Dyrektoryatu Rzplitey Francuzk: deportowany. Rzplita Franc: wzajemnie emigrantow Cisalpińskich cierpieć nie będzie, i każdy takowy emigrant, złapany na gruncie Francuzkim, ma być oddany do dyspozycyi Rzplitey Cisalpińskiej.

Traktat Handlowy.

Art: 1.) Zadna z obojga Rzplit, nie

może zabronić drugiey przywozu lub konsumpcyi towarow, ktore na ziemi iey wzrosły lub fabrykowane zostały.

2.) Zadna z obojga Rzplit, nie może zabronić wywozu produktow kraju swego, lub towarow z swych rękodziel, do krajow Rzplitey sprzymierzoney. Excypuje się tylko zakaz wywozu na czas krótki zboża i mąki, a to w przypadku niedostatku i stosownie do przedsięwziętego ogólnego śródku, względem wszystkich narodow.

3. i 4.) Gdyby jedna z obojga Rzeczpospolit, uznała potrzebe nałożenia podatku na przywożone produkta i towary rękodzielne drugiey Rzplitey, to podatek ten 6. procentu wartości ich, przenosić nie ma. Wszelkie cła mają być zmniejszone do połowy, aż do ogólnego pokoju, kiedy kupcy iadący z towarami są Francuzi lub Cisalpini, albo kiedy ekwipaż okrętow ładownych towarami składa się, w 3. czwartych częściach przynajmiej z Francuzow lub Cisalpinow.

5.) Po zawarciu ogólnego pokoju produkta i towary Rzplitey Cisalpińskiej, nie będą mogły być wodą do portow Francuzkich transportowane, iak na okrętach Cisalpińskich albo Francuzkich. Toż samo rozumieć się ma, o produktach i towarach Francuzkich, przewożonych do Rzeplitey Cisalpińskiej. Okrętom wszystkich narodow będzie to zabroniono pod karą konfiskaty ich i towarow, oraz kary pieniężney 8000 liwrow spadającej na właściciela.

6. 7. i 8.) Obydwie Rzplite starać się będą w mocarstw sąsiedzkich o wzajemne ułatwienie handlu, co do cel, tranzytu towarow &c.

9.) Konne i wozowe poczty na drodze z *Mediolanu* do *Paryża* mają być ustanowione. Droga ma iść przez kraie

Vallis i de Vaud i przez *Lausanne*, tak jak było przed pokojem 1748. Wydatki na to od obojga Rzplite łożone będą, to jest od każdej na swym gruncie, obydwie zaś upraszać będą Rzplite *Helvetow*, do wprowadzenia podobnegoż porządku w swym kraju.

10.) Dyrektoryat Francuzki interesować się będzie u mocarstw *Barbaryjskich*, aby bandera *Cisalpińska*, równie od nich szanowana była jak Francuzka.

Wczoraj Dyrektoryat publiczną dawał audiencyą, na ktorej odbierał przesłane 29. sztandarow Szwaycarskich. Starzy obrońcy oyczyzny nieśli te trofea. Szefowie Brygad *Suchet* i *Ruby* prezentowani byli od ministra wojny, który tak przemówił.

O Dyrektorowie! Po tylu tryumfach, nowe jeszcze laury do zbierania zostały. Dumna Oligarchia, niekorzystająca z nauki doświadczenia, ośmieliła się ściągnąć na siebie pioruny wielkiego narodu. Ludy Szwaycaryi, zasługujące na szacunek Francuzow, rządcy wasi obłąkali was. Przodkowie wasi, przelewali krew dla odzyskania praw swych, ale patrycyat wydarł wam wolność. Krew wasza płynęła, dla przedłużenia tej haniebnej niewoli. Niech krew ta spadnie na was, chytry oligarchowie! Spadnie i na ciebie zdradliwy Albionie, coś tak długo w Szwaycaryi przemagał. Już sztandar troykolorowy w *Bern*, *Solothurn* i *Freyburg* powiewa. Wojewnicy pod dowództwem Generałow *Brune* i *Schauenbourg* prędkością błyskawicy, wszelkie przewyciężyli przeszkody.

Szef brygady *Ruby* rzekł: „iż część armii *Reńskiej* pod *Schauenbourgiem*, która tyle dawniej zebrała laurów przy *Weissenbourg*, przy przejściu *Renu* i *Lech*, teraz 16 chorągwi zdobyła. Lody ni śnieg,

ani zapalczywość uwiedzionych kup, nie zdołały wstrzymać gorliwości wojsk naszych &c.

Szef brygady *Suchet*, zaprzysiągł potym imieniem wojska zemste nad rządem Angielskim. Przy *Neuneck* i *Gumne* (przydał) baterye Szwaycarskie 60 przeszło armatami naieżone były.

Prezydent Dyrektoryatu Ob. *Merlin* odpowiedział w następującej osnowie.

W momencie właśnie bliskim dnia uroczystego, w którym samowładność ludu obchodzić będziemy, zwycięstwo składa w tej sali, chwalebne znaki oswoobdzenia szlachtetnego narodu. — Rzplta Fran: pragnie pokoju, wiedząc, iż jest najsukuteczniejszym środkiem, do wydoskonalenia kunsztow i utrzymania szczęścia na iey łonie; pragnie go, bo zbawienne owoce iego, na ziemi wolney prędzey doyrzewiają. Ale jakież wzajemny związek, mogłże kiedy połączyć otwartość republikańską z oszukującą oligarchią? W oyczyźnie *Wilhelma Tell*, naysczarniejsze spiski przeciw regeneracyi naszej knowano; z wierchołkow gór, które ostatnim wolnych ludzi zdawały się być schronieniem, oligarchowie wysyłali przeciw nam fanatycznych emissaryuszow i uzbraiali lud przeciw własnemu iego interessowi. Obywatele Szwaycaryi! dobry, otwarty, szlachtetny ludu! używaj wysokiego twe go przeznaczenia! Piękny wiek *Tella* znówu się dla ciebie zaczyna, a szczęście twoie wewnątrz i zewnątrz będzie ugruntowane. A wy mężni wojewnicy, ieden jeszcze dla was pozostaie nieprzyjaciel, który tyle liczy zbrodni, ile wy tryumfow. Pokonany w bitwach, nadzieie swe w intrygach pokłada. Ostatnie nad nim odniesiecie zwycięstwo i nie masz wolnego człowieka, ktoregoby serce mocniej nie biło, widząc was śpieszących do wal-

ki z tyranami morza, i któryby wam za to imieniem ludzkości wcześniej nie dziękował.

Po tej mowie Prezydent Dyrektoryatu, dał obydwoj szefom brygad pocałowanie braterskie i każdemu po parze pistoletów.

Bywszy Minister *Calonne*, prosił o wymazanie siebie z listy emigrantów, utrzymując, że unikając jedynie terroryzmu, opuścił Francją. Lecz ten nowy republikanin (pisze *Poultier*) nie dopnie swego zamiaru, gdyż minęły dobre czasy, w których *Beaumarchais* i *Duportail* z listy emigrantów byli wymazywani.

Konsulowie Rzymscy pisali pod datą 23 Lut: list następujący do *G. Berthier*.

Ob: Generale! Konsulat odebrał list w którym ma o swym wyjeździe i o powodach do tego donosisz. Smutek jego jest wielki, bo mocno cznie, ile ci miasto Rzym jest winne i jak wiele od wielkich twych talentów spodziewać się mogło. Nadałeś Generale wolność Rzymowi i uwieczniłeś nazwisko twe w nowej historii. Bardziej go uwieczni, umiarkowanie, roztropność i prędkość, z jaką w dniu jedynym to do skutku przyprowadziłeś, co tylu wieków było spodziewaniem. Racz więc przyjąć dzięki nasze i ludu Rzymskiego. W nieprzytomności twojej, to nasz cieszy, że przeznaczony jesteś do dzielenia prac będących największej wagi dla dobra wolności. Bądź tyle szczęśliwy, ile nim być zasługujesz i nie zapominaj nigdy praw, które lud Rzymski ma do twego wsparcia i opieki rządu Francuzkiego &c.

Hrabia *Cabarrus* powrócił tu z Holandii i wkrótce do *Madrytu* pojedzie. — Nie Xże Pokoju ale Minister terazniejszy

skarbu w Hiszpanii (piszą tutejsze dzienniki) będzie Ambasadorem w *Paryżu*. — W tych dniach dwóch kuryerów przybiegło z *Madrytu* do Dyrektoryatu. — Flotą z *Corfou*, przeznaczoną iak słyhać, do Sycylii, składa się z 32 żagli, i zając ma porty *Messina*, *Syrakuze* i *Trepani*.

Od granic Szwaycaryi 28 Marca.

Było to dziełem polityki rządu Francuzkiego, iż zapobiegł, że wojna z Szwaycarami, nie stała się wojną narodową, trzy tylko kantony Bern, Solothurn i Freyburg, rozpoczęły nieprzyjacielskie czynności, a gdy zwyciężone zostały, los innych kantonów był zadecydowany.

W liczbie 7,000 ludzi, których Szwaycarowie przeciw Francuzom stracili, do 400. kobiet znajdowało się. — Cała bywsza wielka i mała rada Berneńska, wymosiła się z tego miasta, przed przybyciem Francuzów. — Rzplta Cisalpińska i Batawów, przesłały powinszowanie Kantonowi Bazylejskiemu, z powodu szczęśliwej w nim rewolucji.

Wszystkie Kantony Szwaycarskie oświadczyły już, iż chcą przyjąć zasadę nowej Konstytucji w *Paryżu* ułożonej.

G. CesarSKI Hotze, rodem z *Zurich* i od tego Kantonu wezwany do kommanderowania wojskiem, gdy za jego tam przybyciem, okoliczności Szwaycaryi inny obrót wzięły, wkrótce z tamąd wyjechał.

Wojna z Szwaycarami należy do najkrotszych, które kiedykolwiek prowadzone były, gdyż 8 dni nawet nie trwała.

Część armii Francuzkiej, ma się udać z Szwaycarami do wojska Angielskiego.

W zgromadzeniu narodowym kraju *de Vaud*, Reprezentant jeden podał projekt, ażeby *Genewa* &c. do Szwaycaryi wcielone były, lecz zgromadzenie przytąpiło do dziennego porządku, gdy względem przyłączenia pogranicznych Szwaycaryi

kraioy, Dyrektoryat *Paryzki* nic ieszcze nie postanowił.

Do opisu meštwa Szwaycarow dodać należy. Regiment Berneński *Watteville* nowo był zaciągniony, 7 tylko ludzi z niego zostało, lecz i ci nie chcąc przeżyć swych kollegow, rzucili się w mieysce nayfrasznieyszey bitwy, szukali śmierci i znaleźli ją. — Wąwóz jeden wprzody Fracuzi nie opanowali, aż gdy z 80. Włóścian młodych, broniących go, wszyscy trupem nie padli. — Przy *Neueneck* Szwaycarowie nie chcieli przyjmować pardonu, i z wściekłością prawie szukali śmierci. — Piechota Berneńska była dobra, lecz nie jazda, Dragonia wcale nie wyćwiczona, konie prosto od pługow wzięte nieucieżdżane i równie oficerowie iako i żołnierze, służby nie znali. G. *Schauenbourg* mający tylko 2 regimenta Huzarow z 1200. ludzi składające się w wielu zdarzeniach, nietylko niemi rozgramiał jazde Szwaycarską, atakował piechote ale nawet i armaty zabierał, gdyż artyllerya tak była źle urządzona iak i konnica. — Strata Szwaycarow tym bardziey czuć się daie, bo kraj ten nie jest ludny, utracił wielu spokojnych obywateli, oycow familii, ktorzy walcząc za rząd oligarchiczny rozumiel, że się za Oyczyzne potykają.

W bitwie przy *Nidau*, zginął *Burkard* naymąieństwyszy podobno człowiek w *Bazyli*, był naywiększym nieprzyjacielem demokracji i zaraz na początku rewolucyi emigrował z sweiey oyczyzny.

Żołnierz Francuzki, zachowywa ścisłą karność woyskową. Z powodu zdarzonych ieszcze w czasie woyny po wiołkach excessow, G. *Schauenbourg* wydał d. 4. odezwe wyrzucając woysku, iż się ważyło gwałcić prawa własności, i ludzkości, a z legii Frankow, znaney w woynie w *la Vendée*, pod imieniem legii czarney, 14.

ludzi rostrzelać za to w *Bern* kazał.

Między officerami zabitemi, znajduie się *Crousatz* z *Lausanne*, Admirał flotylli na jeziorze *Genewieńskim*. — G. kommanderujący *Erlach*, na sztuki był porąbany — wprzody ieszcze złożył był kommande.

Mieysce cudowne *Maria Steinhaven* w kantonie *Solothurn*, zajęte jest przez Francuzow. W piwnicach tego Klaszteru, więcey 1,000. owestow wina znajdowało się.

Z *Mediolanu* 24 *Marca*.

Rząd nasz oznaczył karę śmierci, na każdego, któryby się ośmielił wyrazić żądanie swoje, zostawania pod rządem dawnym. Drugim wyrokiem nakazano jest mieszkańcom *Rzplitey Cisalpińskiej* złożyć w 30 dniach 36 millionow liwrow. (blisko 45 milionow zło. pol.) na utrzymywanie iey i Francuzkiego woyska, tudzież na inne wydatki kraiu — z wyrażeniem, że jeżeli to skutecznionym nie będzie, *Rzplite* za zgubioną uważać wypada.

Znaczne roboty są przedsięwzięte około ufortyfikowania naszej citadeli, *Peschiera* i innych mieysc pogranicznych.

Między wszystkimi woyskami Francuzkimi we *Włoszech*, znaczne ciągle poruszenia postrzegać można.

W *Turynie* spodziewają się znacznych odmian, nawet co do granic Państwa *Krola Sardyńskiego*.

Wszystkie papierowe pieniądze w krajach *Rzplitey Rzymkiej*, w ciągu 2 miesięcy wykupione być mają; między sposobami do tego, jest sekwestr dobr tych familii, ktore przez pokrewieństwo z *Papieżem* z bogaciły się. — W magazynach *Xiążenia Chigi* w *Rzymie*, znaleziono wielką moc zboża, oliwy &c. ktoremi lichwiarski handel prowadził, lud *Rzymki* tak był

tym rozgniewany, że go zaledwie Francuzi od rabunku wstrzymać potrafili. — Parafia *S. Oreste*, gdy się Francuzi zbliżali, wolną się ogłosiła, jeden z goralow podarował nowey Rzplitey Rzymkiey 50 wołow.

Gen: *Massena* znajduje się teraz w *Ankonie*. Nie był on tak w *Rzymie* lubiany, jak *Berthier*, lubo ten ostrą karność woyskową utrzymywał, czego dowodem zdarzenie takowe: „Dwoch Huzarow pokłóciło się w szynkowni, bronili się walcie obywatelskiej, chcący ich przyszesztować i ranili iednego z obywatelow, ten rozgniewany obydwóch zastrzelił. *Berthier* kazał go nazajutrz do siebie przywołać i pochwalił z powodu okazaney odwagi.

Gen: *Casalta* przybył z *Korsyki* do *Genui*, zostawił tę wyspę w stanie zupełney spokojności, zabrawszy w niewolę szefa rebelli *Giaterri*. — Kommissya wojenna ma hersztow sądzić.

Od granic Włoskich 16 Marca.

Jak tylko Papież przybył do *Sieny*, *W. X. Toskańki* wysłał zaraz do niego z powitaniem Margrb: *Manfredini*, i ofiarować mu kazał 6. konną karete, iako też i inne wygody, których *Oyciec S.* powiększey części nie przyjął.

W *Rzymie* aresztowano wiele osob. Z świeckich *Xiążęcia Spinelli* i *PP. Caraffa* i *Maccarani*. Z duchownych d. 8. z rana wcale niespodziewanie zaprowadzono w aresztie do iednego klasztoru, *Kardynała Doria* bywszego Sekretarza stanu, *Kardynała Roverella*, znanego z nauk i z gorliwości w opiekowaniu się niemi *Kardynała Borgia*, tudzież *Kardynałow Altiani*, *Carandini* i *Livizzani*, a to wraz z 30 lub 12 nayznacznieyszemi *Prasatami*. Wszyscy potym udać się musieli do *Civita vecchia* i tam dalszego oczekiwać mają losu. W takowych okolicznościach *Kar-*

dynał Antici, przez wzgląd na wiek podeszły i słabość zdrowia, złożył swą godność. *Kardynał Rinocini* widząc iaki go los czeka, piechoto z miasta uszedł.

Wszyscy *Rzymianie* od lat 18 do 50 zapisywać się muszą w listę gwardyi narodowej i służbę czynić. Od czasu roztrzelania 22 *Transteverinow* wszystko w mieście iest spokojnie, lecz w różnych parafiach bywszego stanu kościelnego, zamieszania spotrzegać się daia.

W niektórych pismach Włoskich czytamy, że między papierami zabranymi przez Francuzow w *Rzymie*, znajduje się korespondencya Dworu *Turyńskiego*, do ważne skutki pociągnąć za sobą może. — Przy *Mantui* 18,000 Francuzow ma się zgromadzić. Ustanowienie Rzpltey Rzymkiey wielkie odmiany we Włoszech sprawi. — Pomnażanie się woysk *Austryackich* w *Tyrolu* i na granicach Rzpltey *Cisalpińskiej*, iako też marsz Francuzow do *Mediolanu* tak od *Genui* iako i z samey *Francyi* powszechną uwagę wzbudziają.

W *Genui* zakazano pod surowemi karami, rozsiewać wieść fałszywą, iakoby część Rzpltey *Cisalpińskiej*, innemu *Mocarstwu* ustapiona być miała.

Znaczný oddział woyska Francuzkiego, wymarszerował z *Rzymu*, dla zajęcia *Benewentu*. — W *Sycylii* insurrekcyja codziennie się pomnaża. W *Neapolitańskim* duch rewolusyiny, coraz się bardziey szerzy.

Do *Rzymu* wielu *Neapolitańczykow* wypuszczonych w kraju *Neapolitańskim* na wolność przybywa, udaiąc się za demokratow i patryotow.

Z *Rugi* 8. Marca.

Stosownie do naywyższego ukazu *Imperatora*, Katalogi książek bez poprzedzney cenzury drukowane być nie mogą.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 6. KWIETNIA 1798 R. W PIĄTEK.

Z Wiednia 28 Marca.

Za odebraną wiadomością o smutnym stanie Papieża, Kapituły w *Pradze* i *Ołomuńcu*, z własnej woli i za pozwoleniem rządu, znaczną mu summe pieniędzy w podarunku przesłały, niektorzy twierdzą, że 120,000 ryńskich wynosiła.

Słychać, że niektóre Europejskie Mocarstwa, chcą się interessować do Rzplitey Francuzkiej za Papieżem, dla utrzymania przynajmniej powagi jego w rzeczach duchownych. Mocarstwa te, mają się także umówić, jakim sposobem po śmierci jego, inny Papież ma bydź obierany, aby najwyższa głowa Kościoła była uznawana.

Wiadomości z Włoch, zawierają, że wojsko Francuzkie ułożyło formalne pismo oskarżenia przeciw Gen: *Massena*, i to więcej iak od 300 officerow podpisane, przesłanym zostało Dyrektoryatowi do *Paryża*.

Cesarz sądził z różnych powodow przyzwolitą rzeczą, wprowadzić nowy regulament do całego wojska i dla ułożenia jego, wyznaczył szczególną Kommissyą składającą się z Generałow *Alvinzi*, *Bellegarde*, *Frohn*, *S. Vincent*, *Spork* i *Unterberger*. Gen: *Alvinzi* jest iey Prezydentem.

Z Paryża 19 Marca.

Onegday czyniono doświadczenie w parku *Vincennes*, fosforycznych racow, wynalezionych przez Ob: *Chevalier*. O 300 krokow od miejsca, z kąd ie wypu-

szczać miano, rozwieszony był żagiel. 20 pierwszych, nie trafiły, niektore z następných przefrzeliły na wylot żagiel, kilka w nim zostało i w tym momencie zaczął się palić. Gdy się zaстанowiemy, iak wiele okręt z swemi żaglami wyftawia materji palnych ogniowi fosforycznemu, i że w iednym momencie można na niego 2 do 300 rac wypuścić łatwo jest pomiarkować, że tym sposobem, wielce szkodzić można flocie nieprzyjacielkiej.

Między wojskami Berneńskimi, znajdowało się 800 młodzieży, którzy sobie zaprzysięgli zginąć raczey, niżeli się poddać, z nich 7 tylko przy życiu zostało.

Rzymianie chcą odnowić, prawa przodkow swoich, do Krolestwa Neapolitańskiego.

Wczoray iako wdzień *S. Patrycyusza* Patrona Irlandzkiego, będący tu obywatele tego kraju sprawili sobie biesiadę, *G. Kilmaine* mający szrodkiem Armii Angielskiej kommanderować, rodem z Irlandyi, znajdował się na niej wraz z *Tomaszem Payne*. Między wielu toastami następujący spełniano „Niech żyje Rzplta Irlandzka. — *G. Kilmaine* odjechał zaraz potym do wojska. Irlandczyk *Napper Tondy* był prezydentem bankietu i siedział między *Kilmaine* i *Payne*.

Anglicy przeciw wszelkim prawom Narodow, zabrali w porcie Tureckim *Mycone*, Fregate naszą *Sybille* i 3 Kupieckie:

okrety po zabiciu 83 Maytkow naszych przez ogień okrętu ich wojennego *Kodacy*. — W okolicy *Talonu* wyszukiwani są wszyscy Maytkowie, którzy unikając werbunku oddalili się. — Administracya Centralna Departamentu *Dyle*, przyaresztowac kazala Sekretarza Hrabiego *Cobenzl* w *Bruxelli*, ważne papiery znaleść przy nim miano.

Armia Angielska ma wkrótce obozować nie pod namiotami, lecz lepiankami iak to często w ciągu wojny używane było. Oddziały woyska ćwiczyć się mają w wsiadaniu na statki i wysiadaniu. — Ob. *Garnierin* robił wczoray nowe doświadczenie swego *Parachute* przy balonie. W wysokości blisko 250 sążni, balon się zapalił, parachute sam się oddzielił i spadł powoli na ziemie z będącą pod nim klatką, w której się baran znajdował bez najmniejszego uszkodzenia.

Oczekiwany tak dawno rapport względem 18 *Fructidor*, złożony był w tych dniach przez Reprezentanta *Bailleul* w Radzie 500. Uczynił najprzod uwagę, że nie zamysła usprawiedliwić dnia tego chwalebego, którego potrzeba uznana jest dziś powszechnie, gdyż użyte środki iedynym były sposobem do ocalenia Rzpłtey. — Kiedy nowe odkryto dowody a ostrożność policyi, nie pozwalala pierwey ie ogłaszać, deputacya sądziła swym obowiązkiem uwiadomić was o nich przed czasem elekcyi. Od epoki 10 Sierpnia aż do 9 *Thermidor*, rojalizm ukrywał się pod maską anarchii. Dzień 9 *Thermidor* ocalił Rzpłte i napełnił serca wszystkich, chęcią naprawienia nieszczęść zrzadzonych przez rząd okrutny, lecz to uczucie nie było uregulowane, wszyscy chcieli przewodniczyć, rząd był wszędzie i nigdzie go nie było. — Potym mowca zastanawiał się nad korespondencyą ogłoszoną przez Dyrektoryat

w dniu 18 *Fructidor*, między *Pichegru* i *Conde*, iako też i zabraną przez *G. Moreau* Generałowi Austryackiemu *Klinglin*. — Jeżeli *Pichegru* wszedł do *Hollandyi*, zrobił to tylko, dla skutecznienia rozkazow wyraźnych Reprezentantow ludu przy armii Północney znajdujących się. Zdobyć tego kraju przypisać iedynie potrzeba odwadze woyska Rzpłtey. — Przypomnieć sobie można, że w kilka dni po *Meu Vendemiaire*, *Pichegru* dał się pobić w *Palatynacie* i nic nie opuścił dla otworzenia *Departamentow Renu*, *Arcy-Xiążęciu Karolowi*. Armia miała odnowić przysięgę nienawiści władzy *Krolewsk*ey we *Francyi* a *Pichegru* oddalił się od niej, dając z siebie przykład gorszący. — Czynił potym uwagi nad tym co się stało w ciele prawodawczym od 1 *Prairial* do 18 *Fructidor* iako też i wewnątrz Rzpłtey. *Pichegru* zgodny z emigrantami, którzy powrocili organizuie gwardyą narodową. — *Willet* oskarża *G. Hoche*, *Dumolard* powstaie na *Buonaperte*, *Boisy d'Anglas* żąda rewizyi praw względem emigrantow. *Vaublanc* odnawia zaboystwa w osadach. *Imbert Colomes* żali się na mownicy, że nie może bezpiecznie korespondować z *Kondeuszem*. — *Dumas* poczytuie sobie za honor, dawać protekcyą emigrantom, którym czyni nadzieie. — *Barthelemy* koresponduie z agentami bywszego Hrabiego *Artezji*. — Mowca kończy przypominając zasady rostopności i pomiarkowania, które Ciało prawodawcze i Dyrektoryat okazały po 18. *Fructidor*. — Rada kazala drukować ten rapport w liczbie 12. exemplarzy, dla każdego reprezentanta.

Z *Hanau* 20 *Marca*.

Deputacya Rzeszy w *Rasladt*, nie rozumiała, ażeby Ministrowie *Francuzcy* w odpowiedzi swoiey pod d. 15 zamilczeli na oświadczone żądanie, iżby kraie mię-

dzy rzekami *Nette*, *Roer*, *Moza* i *Renem* przy Rzeszy zoftały. Wielu mniema, że Deputacya w następney nocy wspomni znowu o tey okoliczności, ani przyiętey, ani odmowionej.

Z Bruxelli 21 Marca.

Dziś o 9. z rana lud tutajszy rozpoczął zgromadzenia pierwiastkowe, te równie iako w zeszłym roku są w liczbie 5.

Z Frankfortu 20 Marca.

Wszystkie fortyfikacye przy *Ulm* mają być zniesione.

Z powodu smutnego stanu w którym się Papież znajduje, odprawiano w *Augsburgu* szczególniejsze nabożeństwo.

Odnowiono tu urządzenia dawniejsze, względem emigrantów Francuzkich i deportowanych z Francyi osób, którym nawet w czasie jarmarku, bawić się w naszym mieście nie wolno.

Z Kolonii 21 Marca.

Obchodzono tu wczoray z największą okazałością uroczyść samowładności ludu. Wszystkie władze konstytucyjne i akademia były przytomne. — Toż samo było w *Bonn* i *Coblentz*.

Z Raftadt 22 Marca.

Nota Ministrów Rzeplitey Francuzkiej, przesłana Hrabieciu *Metternich* 18 Marca.

Niżej podpisani Ministrowie pełnomocni Rzeplitey Francuzkiej odebrali dwie Noty Hrab. *Metternich*, Ministra Pełnomocnego N. Cesarza pod datą 15 i 17 Marca z przyłączonemi kopiami listów Generała *L. Barona de Staader*, Połkownika *Faber* i Generała kommanderującego *Hatri*. Pisana te przesłali do rządu swojego i korzystają z tey okazji, dla wezwania Hrab. *Metternich* i Deputacyi Rzeszy, aby ile w ich jest mocy, przyspieszyli moment szczęśliwey pacyfikacyi, która wszelkim

zażaleniom koniec położy.

(podpisy) *Treilhard*, *Bonniers*.

Dnia 24 Marca.

Minister Pełnomocny Cesarzki, podał wczoray Ministrom Francuzkim Note następną.

„Deputacya Rzeszy spodziewała się znaleźć w nocy Ministrów Francuzkich, de data 15 Marca, w ktorey ukontentowanie swe z powodu przychylenia się do proponowanej zasady pokoju wyrażają, pocieszającą deklaracją względem warunków istotnie z tą zasadą powiązanych, i względem sprawiedliwej nadziei oświadczonej przez Deputacyą, iż część kraju, w odpowiedzi iey imiennie wytknięta, wyłączona będzie z rzeczonyj zasady. Nadzieja ta, tym bardziey była zagwarantowana, im mocniey Ministrowie Francuzcy przekonają się, iż Deputacya byłaby przeciw swym obowiązkom wykroczyła, gdyby bez rezerwy przychyliła się do zasady tak bardzo Państwo Niemieckie interesującey.

(W dalszym ciągu Noty, wyrażone jest żądanie, względem cofnienia się wojsk Francuzkich z prawego brzegu *Renu* i prośba, aby Ministrowie Francuzcy względem rzeczonych warunków i względem ex-cypowanego przez Deputacyą na lewym brzegu *Renu* kraju, wyraźną dali odpowiedź)

Dnia 20 t. m. 35ta sessya deputacyi Rzeszy odprawiła się. Przedmiotem deliberacyi była ostatnia propozycya Francuzka, względem sekularyzacyi. — Zdania były podzielone i tak słyhać są następujące: „*Austryja* i *Darmstadt* zezwalają, ale na niektóre tylko indemnizacye. *Austryja* szczególniey wyraziła, iż Cesarz iako Xże Anstryacki, życzy bardzo, aby w konstytucyi Rzeszy, [żadne; a co do possessyi krajów, małe tylko odmiany nastąpiły].

stąpiły. — *Moguncya* najmocniej przy tym obstaie, aby stany tracące na lewym brzegu *Renu*, na prawym indemnizowane były, i ażeby Elektorowie byli utrzymać a mianowicie duchowni, których kardynalne prawa *Rzeszy* nazywają filarami Świętego Państwa Rzymskiego. — Legacya *Saska*, *Bremen* i *Wirzburg* odrzucają systema indemnizacyi i sekularyzacyi. Legacya *Saska* miała oświadczyć, iż niesprawiedliścią byłoby wydierać co prawnym właścicielom, dla iakowey bądź indemnizacyi. *Bawarya*, *Baden* i *Północne* miały *Rzeszy*, nic ieszcze w tej materji nie rzekli.

Niezawodną jest rzeczą, że *G. Buonaparte* nie powroci tu już więcej. Odwołał z tąd swego Sekretarza i Adiutantów *Perret* i *Valette*.

Z Laybach 15 Marca.

G. Fucksassowich pojechał przed kilku dniami do wojska, zbierającego się w *Tyrolu*. — Główna kwatera armii Cesarzkiej Włoskiej, ma być wkrótce z *Padwy* do *Werony* przeniesiona. Przy tym ostatnim miescie ma obozować w przyszłym miesiącu 50,000 *Austryaków*.

Z Neapolu 9. Marca.

G. Francuzki Balait przybył tu z *Rzymu* z depeşami od *G. Berthier* do *Margrabiego de Gallo*. Miał już długą konferencyą z tym ministrem. Niewiadomy jest cel tego poselstwa, lecz mamy powody mniemać, że nie jest bardzo miły dla naszego dworu. Stosownie do rozkazu *Krola*, włożone jest embargo na wszystkie mniejsze statki, nie wiemy w jakim zamiarze.

Z Rzymu 11. Marca.

Spokoyność zupełnie tu jest przywrocona, wielu jest iednak nieukontentowanych, nie mogąc się przyzwyczaić do nowego porządku rzeczy. *Transtyberyjanie* są rozbrojeni. Rząd wyszukuje her-

sztow ofatniego spisku. — *G. Dallemagne* ma najwyższą kommandę nad wojskiem, nic iednak nie stanowi bez rady wojennej, do której najznaczniejsi oficerowie wchodzi. — Wszyscy duchowni nie będący rodem z *Rzymu* muszą opuścić to miasto. Zabroniono jest Kłasztorom przyjmować nowicyuszów. — Legie nasze składać się mają z 10,000 ludzi tak piechoty iako i jazdy. — Minister *Faypoult* przybył niedawno z *Geny*, ma zlecenie zatrudnić się organizowaniem nowego naszego rządu. — Kawaler *Azarra* pojedzie nie zadługo do *Florenyji*.

Mieszkańcy *Xięstwa Benevente* i *Ponte Corvo* ogłosili swoją niepodległość i wysłali deputowanych do *G. Francuzkiego*, prosząc o pomoc. Ten słysząc, że wydał zaraz rozkazy, ażeby znaczny korpus wojska wszedł do tego kraju, uwiadomiwszy wprzody o tym *Dwor Neapolitański*.

Z Mediolanu 15 Marca.

Kardynał *Mathei Arcy Biskup Ferrary*, który przez rozropne postępowanie potrafił sobie ziednać szacunek *Gen: Buonaparte* i wszystkich *Francuzów*, zrzucony jest teraz z swego *Arcy-biskupstwa* i na zawsze wygnany z krajów *Rzplitey Cisalpińskiej*, za to, że nie chciał wykonać przysięgi nienawiści ku dawnemu rządowi.

Z Florenyji 6 Marca.

Lifty niektóre donoszą, że *Krol Neapolitański* okazawszy się publicznie ludowi, pytał się go, czyli jest z niego kontent, co jeżeli tak jest, w massie powstać powinien i być w pogotowiu do obrony kraju. Na co lud iednomyslnie dał poznać, że chętnie życiełożyć będzie za swego *Monarche*.

Krol wydał potym rozkazy uzbraiania całej floty i wzmocnienia stojących wojsk na granicy.

Z Madrytu 3 Marca.

W naszym mieście i całej Hiszpanii wszystko jeszcze jest spokojnie.

Mamy wiadomość, że wyprawa Anglików przeciw *Manilli*, wcale niepomyślnie poszła. Flotta W. Brytanii towarzysząca wielkiej bardzo liczbie transportowych okrętów, tak wielką nawalnością skołataną zoftała, że 4 liniowe okręty zatoneły. W powszechności strata ich w tej wyprawie od 10 do 12 millionów jest szacowana.

Na *Teneryffie*, dla wygody płynących okrętów, latarnią rząd nasz wyftawić kazał.

Z Lizbony 27 Lutego.

Admirał Angielski *Lord S. Vincent*, zawiął onegdaj do naszego portu w 11 liniowych okrętów i 3. fregaty, zoftawiwszy przy *Cadix* dla blokady portu tego 10 liniowych okrętów i kilka fregat, pod kommandą *Vice-Admirala Parker*.

Z Peterzburga 9 Marca.

(*Z Gazety Hamburskiej.*)

Obchod pogrzebowy Króla Polskiego odprawił się tu z wielką wspaniałością.

Przeznaczono do tej parady 18 batalionów, które w petroynej linii stały od marmurowego pałacu, aż do Kościoła Katolickiego. Cesarz towarzyszył trumnice konno, aż do bramy kościelnej.

Przybył tu *Feldmarszałek Suwarow* i bardzo łaskawie był od Monarchy naszego przyjęty, dawne jego oddalenie skończyło się i znowu jest czynnym.

Korpus *Xiążęcia Kondeusza* na 4 dywizye jest podzielony i te są pod kommandą *Xiążąt de Conde, de Berry, de Bourbon* i *d'Enghien*. Mondury wszystkich są; zieloną suknią z czarnymi wyłogami, czerwoną podszewką, spodnie i kamizelka białe. — Kawalerya Szlachecka i frzelcy, mają złote galony.

Hrabia Prowancyi miał 22 Marca w *Nitawie* stanąć.

Z Sztokolmu 26 Marca.

Monarcha nasz wyjechał zupełnie incognito onegdaj o 7mej zrana do zamku *Stroemsholm*. — Nie wiemy jak długo tam zabawi. Nie ustanowił żadnego pośrzedniczego rządu, co zawsze bywać zwykło w czasie długich podróży.

Publicandum.

Es soll die Lieferung der zur Verpflegung von 4. Esquadrons Husaren Regiments v. Lediwary erforderlichen Fourage sowohl während der diesjährigen Cantonirung bey Blonie mit — 148. Winspel 22 Scheffel 6 Metzen Hafer — 831 Centner 74 Pfund Heu, und — 85 Schock 47 Gebund 2 pfund Stroh — als auch während der Revue bey Warschau mit — 20. Winspel 18. Scheffel 12 Metzen Hafer — 116. Centner 8. Pfund Heu, und — 11 Schock 53. Bund 4. pfund Stroh — den 15. dieses Monats Vormittags um 11. Uhr auf dem Rathhause zu Blonie coram Commissario, Cammer Alsefsor Reichardt an den mindestfordernden verdungen werden. — Lieferungs Lustige können sich also in gedachtem termino einfinden der mindest fordernde bey gehörig nachzuweisender Sicherheit den Zuschlag gewärtigen. Warschau den 4. April 1798. — Königl. Südpref. Krieges und Domainen Kammer.

Obwieszczenie.

Liwerunek dla opatrzenia potrzebnym Fu-
rażem czterech Eskadronów Huzarów Regimentu Lediwary tak w czasie tegorocznego Kantonowania pod Błonią, wynoszącym: 148. Winspłow 22. Korcy 6. miar Owsa — 831. Cetnarów 74. Funtów Siana i — 85. Kop 47. Snopów 2. funty Słomy — iako też i podczas Rewii pod Warszawą — 20. Winspłow 18. Korcy 12. miar Owsa — 116. Centnarów 8. funtów Siana i — 11 Kop 58. Inopów 4. Funtów Słomy — ma być dnia 15. tego miesiąca przed południem o godzinie 11. na Ratuszu Błońskim w przytomności Kommissarza Alsefsora Kamery Reichardta mniey żądającym zaliczowany. — Zyczący więc takowego Liwerunku, mają się stawić na wyznaczony termin, naymniey zaś żądający, pewnym być może przy okazaniu należytey kaucyi, takowy Liwerunek otrzymać. W Warszawie d. 4. Kwietnia 1798. — J.K. Mei Pruf Południowych Woyskowa i Ekonomiczna Kamera.

Podług rozkazu P. Kamery Krolewskiej woyskowej i Ekonomiczney, wszystkie Dobra do Intendeocyow Krolewskich należące, przez publiczną Licytacją w Poselszą Dzierżawną na 3 ciągle po sobie idące lata, to jest od 1go Czerwca r. b. aż do ostatniego Maja 1802. puszczane bydź maia. — Dla Intendantury Łowickiej Termin oznaczony na dzień 25. 26. i 27. Kwietnia r. b. na godzinę 7. z rana w Folwarku Łowickim. — Ofoby zatem życzące sobie Dobra w Dzierżawną Poselszą puszczając się maiaće uwiadomią się, ażeby na terminie i miejscu wyrażone przybyły, końcem podania swych Propozycyi i przepatrzenia się przed terminem w Anzłagach i zainformowaniu się o kondycjach, W Warszawie d. 3. Kwietnia 1798. — J. K. Mci do Licytowania dobr Domaniálních wyznaczona Kommissya.

Podług rozkazu P. Kamery Krolewskiej Woyskowej i Ekonomiczney, wszystkie Dobra do Intendancyow Krolewskich należące, przez publiczną Licytacją w Poselszą Dzierżawną na 3. ciągle po sobie idące lata, to jest od 1go Czerwca r. b. aż do ostatniego Maja 1802. puszczane bydź maia. — 1) Dla Intendantury Pialeczyńskiej oznaczony jest dzień 18 i 19. Kwietnia r. b. w Mieście Pialecznie. — 2) Dla Intendantury Wareckiej dzień 20 i 21. Kwietnia r. b. w Chynowskiej Woli. — 3) Dla Intendantury Tarczyńskiej d. 24 i 25. Kwietnia. — Ofoby zatem życzące sobie Dobra w Dzierżawną Poselszą puszczając się maiaće uwiadomią się, ażeby na terminie i miejscu wyrażone przybyły, końcem podania swych Propozycyi i przepatrzenia się przed terminem w Anzłagach i zainformowaniu się o kondycjach. W Warszawie d. 3. Kwietnia 1798. — J. K. Mci do Licytowania dobr Domaniálních wyznaczona Kommissya.

Podług rozkazu P. Kamery Krolewskiej Woyskowej i Ekonomiczney, wszystkie Dobra do Intendancyow Krolewskich należące, przez publiczną Licytacją w Poselszą Dzierżawną na 3. ciągle po sobie idące lata, to jest od 1go Czerwca r. b. aż do ostatniego Maja 1802. puszczane bydź maia. — Dla Intendantury Łomżyńskiej oznaczony jest termin w Łomnach we Dworze na dzień 11 i 12. Kwietnia o godzinie 7. z rana. — Ofoby zatem życzące sobie Dobra w Dzierżawną Poselszą puszczając się maiaće uwiadomią się, ażeby na terminie i miejscu wyrażone przybyły, końcem podania swych Propozycyi i przepatrzenia się przed terminem w Anzłagach i zainformowaniu się o kondycjach. W Warszawie d. 29. Marca 1798. — J. K. Mci do Licytowania dobr Domaniálních wyznaczona Kommissya.

Z rozkazu Prześw: Woienno-Ekonomiczney Kamery Warszawskiej Dobra Krolewskie w Intendanturze Kapinowskiej leżące, tak na klucz jakoli też poiedynczo od dnia 1. Czerwca r. b. przez 3. po sobie następujące lata w 3. letnią dzierżawę, a to do ultim: Mai 1802 Ludziom pewnym i na gospodarstwie się znaiącym publicznie puszczane bydź maia. Chcącymi Dzierżawy takiej nabyć oznaymuie się niniejszym obwieszczeniem aby dnia 18. i 19. miesiąca bieżącego we Wsi Kapinosie w pomieszkaniu Intendenta się stawili, gdzie o godzinie 7. z rana licytować się zacznie, podawający się na takowe Dzierżawy tłumaczenia swe publicznie oświadczyć, które do przyięcia godnemi uznane będą, doyscia do Dzierżawy iednakże salva approbatione Kamery spodziewać się mogą. Wyszczegulnione Intraty Dobr wspomnionych, życzący trzymać Dzierżawy każdego czasu u Intendenta przeczytać mogą. W Kapinosie d. 3. Kwietnia 1798.

Dzierżawy do Intendantury Miechowieckiej należące, maiaće bydź od ręki wypużżone w Arende na lat trzy od S. Jana roku bieżącego, do czego następujące oznaczają się Termina, to jest: do Dzierżawy 1) Miechowiec. 2) Złotey, 3) Probostwa i Wsi Głuchowa. 4. Woytostwa Głuchowskiego na dzień 19. Kwietnia, zaś do Dzierżaw. 1) Słupi. 2) Przybyszyc. 3) Rozworzyna. 4) Jasienia, na dzień 21. Kwietnia, zaś do Dzierżaw: 1) Probostwa Jeżewskiego. 2) Starostwa Nawskiego i Pukinina na dzień 23. Kwietnia, Życzący sobie zatem takowej Dzierżawy maiaće się znajdować w dniach wyżej wyrażonych z rana o godzinie 8. w Starostwie Nawskim, gdzie terminu te maiaće bydź odprawione, przy tym zaś maiaće bydź pewnemi, iż Kontrakty Arendowne niezwłocznie z niemi ułożone i do Approbacyi J. K. Mci Prusko-Południowej Woienno Ekonomiczney Kamery Warszawskiej oddane zostaną, O warunkach zaś Dzierżawy można zyskać dokładniejszą informacją od Intendenta Ekonomicznego w Miechowicach. Dan w Miechowicach dnia 23. Marca 1798. — Kommissya do Zdzierżawienia Dobr do Intendantury Miechowieckiej należących wyznaczona.

Dem Publico wird hiermit bekannt gemacht, das sämtliche in der Intendantur Zgierz belegene Güter, von der, von Einer König: Krieger und Domänen Kammer zu Warschau Allerhöchst ernannten Verpachtungs-Commission, den 23ten April c. a. zu Tkaczew drey viertel Meile von Lenczyc und drey viertel Meile von Parzenczew an den meistbietenden Pachtlustigen, unter Vorbehalt der Approbation der König:

Publicznosci podaie się niniejszym do wiadomości, iż wszystkie w Zgierskiej Intendancyi znajdujące się dobra, od Prześwietney Woienney i Ekonomiczney Kamery Warszawskiej, wyznaczony na Dzierżawę puszczającej Kommissyi dnia 23go Kwietnia roku terażniejszego w Tkaczowie 3/4 ćwierci mile od Lenczycy a 3/4 ćwierci mile od Parzenczewa odległa; więcej dajacemu Dzierżawcy pod wstrzymywa-

Krieges und Domainen Kammer werden verpachtet werden. Die Pacht Conditions werden denen Pachtlustigen in Termino bekannt gemacht werden. Strykow den 29ten März 1798.

Dem Publico wird hierdurch bekannt gemacht: das auf Befehl Einer Königl. Südpreuß. Allerhöchst verordneten Krieges und Domainen Kammer zu Warschau, nachstehende in dem Brzezinschen Kreise belegene starosteiliche und geistliche Güter, als: 1) der Schlüssel Łaznow und die Probstey daselbst. 2) der Schlüssel Swinsko und die Probstey zu Chorzencin. 3) der Schlüssel Gulkow. 4) der Schlüssel Wionczyn. 5) der Schlüssel Szczawin. 6) der Schlüssel Nielulkow und Probstey daselbst. 7) der Schlüssel Dmosin. 8) der Schlüssel Soppel. Von der vorgedachten Höchst verordneten etc. Kammer ernannten Verpachtungs Commission, den 15ten April c. anni zu Dmosin bey Strykow plus offerenti bis auf höhere Genehmigung werden verpachtet werden. Die Conditions werden in Termino bekannt gemacht. Brzezina den 26ten März 1798.

v. Gorczyzewski. Gr. v. Burghausen.
Wietgen.

Immobilien zu verpachten.

Zur Verpachtung der Königlichen Güter in der Domainen-Intendantur Jeziorka, sind laut hoher Krieges- und Domainen-Kammer Verfügung von 12ten huj. Termini Licitationis auf den 11ten, 12ten und 13ten April a. c. in Jeziorka anberaumt. Es werden demnach Pachtlustige, vorzüglich aber Pachtbedürftige hiemit eingeladen: sich in diesen Tagen allhier zahlreich einzufinden, ihren Bot und Ueberbot zu verlaubaren, und bey einer acceptablen Pacht-Offerte die hohe Approbation auf 3. hintereinander folgende Pachtjahre de Trinitatis 1798. ab; gewärtig zu seyn. Jeziorka den 24ten März 1798: — Königl. Südpreußische Domainen Intendantur.

Auf Allerhöchsten Königl. Befehl sollen über die Pachtungen nachstehender in der Intendantur Lenczyce belegenen, und bis jetzt mit Approbation noch nicht verpachteten Vorwerken, nämlich: 1) im Lenczycer Amte: Lublin, Czrychow, Kolubi. — 2) im Wirthschafts Amte Chelmino: Chelmino, Lutarost, Grzegorzew, Boguzinek, Dombie, Slupecka, Smarszew. — 3) im Wirthschafts-Amte Klodawa: Klodawa, Baby, Ostrowki, nebst Schulzerev, Podczaski, Lubaradz, Nikolaika, theils die Verpachtung reguliret, und von der dazu ernannten Commission die Kontrakte bis zur Allerhöchsten Approbation gerichtlich abgeschlossen werden, theils aber auch, wo es die Qualität der jetzigen Pacht-Inhaber nothwendig gemacht, neue Pacht-Verhandlungen, auch allenfalls Licitationes, wenn sich mehrere Candidaten, zu ein oder dem nämlichen Vorwerke finden, abgehalten werden. Die Termine hiezu stehen auf den 23ten, 24ten und 25ten April im Wirthschafts Amte Klodawa, als dem Mittelpunkt der Intendantur, an welchen Tagen sich ein jeder sowohl der jetzigen Pacht-Inhaber, als auch sonstiger qualificirter Pacht-Can-

diatanten Approbacyi Przeswietney Woienney i Ekonom. Kam: puszczone będą. Kondycye zaś teyże Dzierżawy będą chęć mającemu Dzierżawy w terminie wyznaczonym publikowane. Strykow dnia 29. Marca 1798.

Obwieszcza się Prześw. Publiczności, iż na rozkaz Najjaśniejsz. Pruski Południowych Woienno Ekonomiczney Warszawskiey Kamery, Dobra Duchowne i Krolewskie Starostwami zwane, na Skarb Krolewski odebrane w Powiecie Brzezinskim leżące, zostaną Plus licitanti puszczone przez Komisysią niżej wyrażoną do tego umocowaną, iako to: 1) Klucz Łaznowski wraz z Proboszczowskiemi gruntami. 2) Klucz Swinsko rowniez z Probostwem Chorzencinskim. 3) Klucz Gulkowski, 4) Wionczyn Gorny i Dolny. 5) Wieś Szczawin. 6) Klucz Niesulkowski rowniez z Gruntami Probostwa tamteyszego. 7) Klucz Dmosinski. 8) Klucz Sopski. Ktora to Komisysia wzywz wyrażona swoia czynnosć dnia 15go Miesiaca Kwietnia w Dmosinie mile jednę od Strykowa leżącym rozpocznie. Maiacy zatyum ochotę Dzierżawienia Dobra na dniu w zywz wyznaczonym stawic się maią, gdzie kondycye pod kotorem Dobra te puszczone bydź maią, za poprzedzaiącą Approbacyą Najiasz. Kamery na mieyscu obwieszczone zostaną. Brzeziny dnia 26. Marca 1798.

Na rozkaz naywyższy Krolewski ma się z następuiácemi w polozeniu Intendanturce Lenczyckiey znajduiácemi się Folwarkami, ktore ieszcze z approbacyą w Arende puszczone nie są, iako to: 1) w Amcie Lenczyckim: Lubin, Czrychow, Kozuby. — 2) w Amcie Ekonomicznym Chelminie: Chelmino, Latorost, Grzegorzew, Bogusinek, Dombie, Slupecka, Smarszew. — 3) w Amcie Ekonomicznym Klodawie: Klodawa, Baby, Ostrowki, i Sołystwo Rdotow, Podczaski, Lubaradz, Nikolayki, Dzierżawy regulowac, i częscią od tey do tego dzieła naznaczoney Komisysii ładowe Kontrakty aż do naywyższej Approbacyi zamykać się maią, częscią też ieszei Qualifikacya terażnych Dzierżaw ządaiacych za potrzebnią uczyni; maią nowe układy alboi Licytacye kiedyby się więcej Kandydatow do iednego czyli do samego Folwarku znalazło, odbyte być maią. Termina do tego są na dzień 23. 24. i 25, w Amcie Ekonomicznym Klodawie, iako w szrodku Intendentury naznaczone, w kotrych dniach każdy, tak terażny Dzierżawę chęcy iako i inszy, ktory się do Dzierżawy kwalificyruie znajdyowac, i po okolicznosci poste-

staten dort einfinden, und nach Umständen weitere Verhandlungen gewärtigen kann. Wobey zugleich einem jeden zur Nachricht dient, das nach dem expressen Allerhöchsten Befehl, zu diesen Pachtungen keiner gelassen werden soll, der aus bloßen wucherlichen oder andern unlautern Absichten solche suchet, oder von dem zu befürchten stehet, das er anstatt die Königl. Domainen zu verbessern, solche noch mehr deterioriren dürfte; dagegen aber können alle die jetzigen Pacht-Inhaber, welche zu Ausnahme von diesen beyden Bemerkungen sich qualificiren, der Continuation gewärtigen; so wie auch auf diejenigen Subjecte vorzüglich reflectiret werden wird, welche sich brodlos und zu Pachtungen fonst qualificiren und sicher finden. — Den 28ten März 1798.

Intendatur Lenczyc.

Bekanntmachung.

Demnach Höchsterer Verfügung gemäß, ein Verpachtungs regulirungs Termin für die Intendatur Lyszkwice, Sochaczewer Creyses anberaumet werden soll, solcher auch von unterzeichneter Verpachtungs Commission auf den 21. 22. und 23. April d. J. früh um 9. Uhr zu Lyszkwice in der Wohnung des Intendanten Baron v. Lüttwitz angesetzt ist; als wird solches jedem Pachtflustigen hiermit bekannt gemacht, um an diesen anberaumten termino sich in Ort und stelle einzufinden und nach Umständen nähere Vernehmung und Verhandlung zu gewärtigen.

v. Kentrzyński Landrath des Kreises qua Commissarius. — Sheer König: Justiz Bürgermeister qua Commissarius. — Schmeltz Wirtschafts Inspector und in Abwesenheit des Intendanten, Herrn Baron von Lüttwitz, intermistisch, unterzeichnet.

Na Instancją Magistratu Miasta Mohrungen w Prusiech wschodnich zapożywa się Corka niegdys Jakuba Grabowskiego, szewca w wspomnianym mieście zmarłego, Marianna Grabowska, dawniey u tuteyżzego Perukarza Grabowskiego w edukacyi zostająca, ażeby się naydaley aż do 10 Kwietnia 1798 w Kancellaryi na Ratuszu Starey Warszawy, dla odebrania Sukcesyi z legitymacją dostateczną stawila; a w przypadku nie stawienia się sukcesya iey iako bonum vacans Eiskufowi oddana będzie. Dan w Warszawie dnia 20 Marca 1798 roku.

Prezydent, Dyrektor, Rady i Afsektorowie Magistratu.

Dnia 14go Listopada roku przeszłego znaleziono w nocy, w krzakach pod wsią Rgilewem niedaleko miasta Kłodawy, dwie bryczki, w kazdey po parze zaprzężonych koni, też bryczki miały po pułkoszki i sztywane koła, konie zaś były wszystkie wałachy, ieden kary z gwiazdą 10 lat stary, — cały kary 8. lat — brudno kasztanowaty 12. lat — i jasno kasztanowaty 7. lat stary; oprócz tego zostało znalezionych, 2 pary konopnych szlow i 2. Chomonta, — 1. Żydowska korszula od nabożeństwa, iedna podarta codzienna korszula, drewniana Łulka, żydowskie dziasięcioro przykazania i dwie Xiążki drukowane także żydowskie, od nabożeństwa, 1. sakwy i dwa miechy i pas od Magistratu Radziejowskiego dla Żyda Moyżesza Marka de data 10. Septembris 1797. roku. A ponieważ, aż do tychczas żaden bywłszy posiadacz czyli właściciel tychże rzeczy ieszcze się nie meldował; przeto czyni się teraz publicznie o tymże znalezieniu wiadomo, a właściciel ich rekwiruje się, ażeby się w przeciągu 8. Niedzieli a naypoźniey na terminie dnia 15. Czerwca r. b. tu u nas o 9. godzinie przed południem zameldował i pretensye swe podał, także dowody z sobą natychmiast przyniósł, a tak po upłynieniu terminu spodziewać się ma, że prawo iego miane do nich, za uchylone ogłoszone, te zaś rzeczy znalezione temu, który je znalazł przywłaszczone będą. — Działo się w Łęczycy dnia 16. Marca 1798. roku. — J. K. Mei. Powiatowa Sądownicza Południowo-Pruska, Kommissya.

W Warszawie na Chmielney ulicy pod Nrem 1556. u J.P. Baudouin jest ieszcze do przedania pewna ilość Cieresni i Wisien w nayradszych Gatunkach następujących; Grosse Merise, Noire, Grosse Guine noire, Petite Guine, Grosse Guine blanche, Guine jaune, Grosse luisante, Gros Bigarreau rouge et blanc, Petit Bigarreau hatif, la Precoce, Cerise a trochet, item a bouquet, Gros Gobet, Infante de Portugal, Cherry Duke, May Duke, Cerise Guine, i inne pospolitsze, gatunki, rozney tallii, za których dobroć właściciel zarecza.